

Czwartek 23 marzec 2006

- g) ponadto należy stworzyć możliwość na tyle elastycznego traktowania przedkładanego przez partie rocznego programu prac, by w swojej pracy politycznej mogły one właściwie reagować również na nieprzewidziane wydarzenia;
- h) w interesie skutecznej realizacji finansowania leży przełożenie terminu składania przez partie sprawozdań końcowych na 15 maja następnego roku;
- i) w celu wzmocnienia europejskich partii politycznych jako elementu demokracji europejskiej i w świetle wymagań wobec ich pracy politycznej, rosnących w miarę kolejnych rozszerzeń (koszty tłumaczeń, podróży itd.), pożądany wydaje się dalszy odpowiedni rozwój finansowego wsparcia partii politycznych;

14. uważa za stosowne, by na etapie refleksji nad przyszłością Unii Europejskiej przedyskutować również następujące kwestie:

- a) w jaki sposób można wspierać europejskie fundacje polityczne, by stanowiły one dopełnienie politycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej europejskich partii politycznych? Parlament wzywa Komisję do przedstawienia propozycji w tej sprawie;
- b) w jaki sposób możnaby sporządzać listy partii europejskich na wybory europejskie, by przyspieszyć tworzenie europejskiej politycznej opinii publicznej?
- c) jaką rolę powinny odgrywać europejskie partie polityczne w referendach na tematy europejskie, w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborze przewodniczącego Komisji?
- d) w jaki sposób można promować i wzmacniać rolę europejskich politycznych organizacji i ruchów młodzieżowych, które stanowią niezwykle ważny środek pogłębiania świadomości europejskiej i kształtowania tożsamości europejskiej u młodych generacji? Parlament zaleca ustanowienie wewnętrznej grupy roboczej, skupiającej przedstawicieli zainteresowanych komisji, europejskich partii politycznych oraz partyjno-politycznych organizacji młodzieżowych, której celem byłoby przedstawienie do wiadomości Prezydium przygotowanego w terminie rocznym sprawozdania w sprawie roli partyjno-politycznych organizacji młodzieżowych oraz najodpowiedniejszego sposobu wspierania ich w chwili obecnej, a także w ramach przyszłego statutu.

*

* *

15. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

P6_TA(2006)0115

Wyzwania demograficzne i solidarność między pokoleniami

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wyzwań demograficznych i solidarności między pokoleniami (2005/2147(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając własną rezolucję z dnia 14 marca 1997 r. dotyczącą sprawozdania Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego na temat sytuacji demograficznej w Unii Europejskiej (1995 r.)⁽¹⁾,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 12 marca 1998 r. dotyczącą sprawozdania Komisji z 1997 r. na temat sytuacji demograficznej⁽²⁾,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 15 grudnia 2000 r. dotyczącą komunikatu Komisji „Europa dla wszystkich grup wiekowych – dobrobyt i solidarność między pokoleniami”⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 115 z 14.4.1997, str. 238.

⁽²⁾ Dz.U. C 104 z 6.4.1998, str. 222.

⁽³⁾ Dz.U. C 232 z 17.8.2001, str. 381.

Czwartek 23 marzec 2006

- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Reakcja Europy na proces starzenia się ludności świata – postęp gospodarczy i społeczny w starzejącym się świecie. Wkład Komisji Europejskiej w II światową konferencję poświęconą starzeniu się” (COM(2002)0143),
 - uwzględniając Europejski pakt na rzecz młodzieży przyjęty przez Radę Europejską na swoim posiedzeniu w Brukseli w dniach 22-23 marca 2005 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Zielona Księga Komisji, Wobec zmian demograficznych: nowa solidarność między pokoleniami” (COM(2005)0094),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jak również opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0041/2006),
- A. mając na uwadze fakt, że zmiany demograficzne, będące między innymi wynikiem podwyższonej średniej długości życia, nie powinny być postrzegane wyłącznie w kategoriach problemu, jako że stanowią one także pozytywne wyzwanie dla społeczeństw polegające na zaangażowaniu przedstawicieli wszystkich grup wiekowych, a także oferowaniu nieistniejących dotychczas możliwości;
- B. mając na uwadze, że strategia lizbońska podkreśla potrzebę zwiększenia aktywności kobiet na rynku pracy w celu realizacji celów lizbońskich polegających na pełnym zatrudnieniu oraz zapewnieniu wysokiej jakości stanowisk pracy;
- C. mając na uwadze fakt, że dyrektywa 92/85/EWG⁽¹⁾ przewiduje środki służące poprawie bezpieczeństwa i higieny pracy kobiet w ciąży, kobiet, które niedawno urodziły dzieci oraz kobiet karmiących piersią,
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Zielona Księga Wobec zmian demograficznych: nowa solidarność między pokoleniami” (Zielona Księga);
 2. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że, przedstawiając Zieloną Księgę, Komisja poruszyła na szczęblu europejskim kwestię będącą jednym z największych wyzwań politycznych i społecznych, podkreślając jednocześnie, że niezliczone kwestie związane z ewolucją demograficzną społeczeństwa podlegają wyłącznej kompetencji Państw Członkowskich, w związku z czym Wspólnota nie posiada ogólnych kompetencji co do tworzenia przepisów w tej dziedzinie;
 3. wyraża ubolewanie, że zielona księga Komisji nie uwzględnia w sposób systematyczny perspektywy płci ani w analizie makroekonomicznej, ani też mikroekonomicznej, chociaż jest to niezbędne pod względem refleksji oraz definiowania działań o szerokim zasięgu;
 4. jest zdania, że zmiany demograficzne oraz ich wpływ na społeczeństwo mają podstawowe znaczenie dla przyszłości Państw Członkowskich oraz Unii Europejskiej; dlatego też wzywa Komisję do uznania zmian demograficznych za zadanie o charakterze przekrojowym oraz włączenie go we właściwy sposób do wszystkich działań Unii;
 5. zauważa, że zmiany demograficzne oraz niski wzrost gospodarczy w połączeniu z utrzymującą się na wysokim poziomie stopa bezrobocia sprawiają, że z czasem wyzwania te gwałtownie się powiększą; dochodzi wobec tego do wniosku, że konieczna jest stymulacja wzrostu oraz obniżenie stopy bezrobocia w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian demograficznych;
 6. jest zaskoczony, że zielona księga jedynie na marginesie dotyka kwestii opieki zdrowotnej w kontekście zmian demograficznych; podkreśla, że starzenie się społeczeństwa prowadzi do wzrostu zapotrzebowania na usługi w zakresie opieki zdrowotnej oraz pielęgnacji długookresowej zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym; wyraża przekonanie, że inwestycje w długookresową profilaktykę chorób stanowią ważny element strategii zmierzającej do zapanowania nad zmianami demograficznymi zarówno z ludzkiego, jak i finansowego punktu widzenia; podkreśla, że im dłużej ludzie mogą się cieszyć zdrowiem, tym dłużej mogą pozostawać aktywni i pracować;

(¹) Dz.U. L 348 z 28.11.1992, str. 1.

Czwartek 23 marzec 2006

7. zgadza się, że podtrzymanie wzrostu gospodarczego w obliczu obniżającego się współczynnika dzietności możliwe jest poprzez podwyższenie odsetka osób czynnych zawodowo, innowacje i wzrost produktywności, jak również poprzez zmodernizowanie ochrony socjalnej;
8. w świetle znaczącej zmiany okoliczności demograficznych, opowiada się za nową solidarnością pomiędzy pokoleniami oraz dalszym rozwojem europejskiego modelu socjalnego, którego głównym celem powinno być zagwarantowanie wszystkim uczestnictwa w społeczeństwie, bezpieczeństwie socjalnym oraz solidarności społecznej oraz stymulowanie potencjału wszystkich pokoleń;
9. przyznaje, że poszczególne Państwa Członkowskie zmagają się ze wspólnymi wyzwaniami na tym polu oraz z mniejszym lub większym powodzeniem wprowadzają różne rozwiązania; uważa, że nie istnieją pojedyncze, jedynie poprawne rozwiązania, zwłaszcza w Unii obejmującej 25 lub więcej Państw Członkowskich; podkreśla, że potrzeba zróżnicowanego podejścia do wyzwań demograficznych jest tym większa, iż w poszczególnych regionach lub podregionach dają się zaobserwować znaczne różnice, które wymagać będą zastosowania nieszablonowych rozwiązań;
10. ubolewa, że zielona księga nie podkreśla znaczenia zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w zmianach demograficznych; zwraca uwagę, że niepłodność, a w szczególności niepłodność wśród mężczyzn stale rośnie, zwłaszcza w regionach najbardziej uprzemysłowionych oraz że w niektórych krajach europejskich niepłodność dotyka w chwili obecnej do 15 % par, a jedną z jej przyczyn jest zanieczyszczenie chemiczne;
11. wyraża ubolewanie, że Zielona Księga nie przykładą wagi do rosnącej liczby osób samotnie wychowujących dzieci, wśród których 85 % stanowią kobiety oraz których większość jest w większym stopniu narażona na ubóstwo, skąd konieczność zapewnienia im szczególnego wsparcia;
12. zwraca uwagę na doświadczenia Państw Członkowskich, w których istnieje „minimalne gwarantowane wynagrodzenie”;
13. wyraża swoje zaniepokojenie różnicami w systemach opieki zdrowotnej występującymi w poszczególnych Państwach Członkowskich, regionach i grupach społecznych; podkreśla, że różnice pod względem opieki zdrowotnej (niska przeciętna długość życia, wysoka częstotliwość występowania schorzeń przewlekłych, schorzenia wynikające z warunków życia) w połączeniu z niskim współczynnikiem urodzeń i emigracją mogą prowadzić do dalszego pogłębiania się różnic regionalnych oraz powstania sytuacji błędnego koła, z której trudno się wydostać; zwraca się do Państw Członkowskich z prośbą o udzielanie informacji na temat różnic w kwestii opieki zdrowotnej, aby przy pomocy Komisji doprowadzić do systematycznego dzielenia się najlepszymi rozwiązaniami i skutecznego rozwiązania tego problemu;
14. wzywa Państwa Członkowskie do uznania, że zmiany demograficzne to wspólne wyzwanie oraz do podjęcia w trakcie wiosennego szczytu intensywniejszej wymiany poglądów na temat skutków zmian demograficznych oraz sprawdzonych działań, zwłaszcza w takich dziedzinach, jak aktywne starzenie się, warunki życia rodzin oraz równowaga pomiędzy pracą i życiem prywatnym;
15. uważa, że wszystkie Państwa Członkowskie mogą się od siebie nawzajem uczyć poprzez intensywniejszą wymianę wzorcowych rozwiązań, zwłaszcza z tymi krajami skandynawskimi, w których wysoki odsetek kobiet czynnych zawodowo idzie w parze z najwyższym wskaźnikiem płodności w Europie; oraz gdzie dostępność nieodpłatnej lub niedrogiej opieki nad dziećmi, możliwość skorzystania z urlopu rodzicielskiego, a także zasady dotyczące urlopów macierzyńskich przyczyniają się do wysokiej aktywności kobiet na rynku pracy;
16. wyraża zadowolenie, że Unia Europejska pragnie wspierać Państwa Członkowskie w ich dążeniu do zmniejszenia różnicy między liczbą dzieci, jakiej życzą sobie rodzice (2,3), a rzeczywistą liczbą potomstwa (1,5) poprzez działania mające na celu poprawę ram prawnych;
17. zwraca się do Komisji i do Państw Członkowskich z prośbą o sporządzenie i upowszechnienie badań na temat zmian demograficznych odnotowanych w poszczególnych Państwach Członkowskich, uwzględniając ich powody i przewidywalne skutki w najbliższej przyszłości;
18. proponuje, aby w trakcie porównywania wzorców w zakresie uczestnictwa kobiet w rynku pracy, korzystać z doświadczeń innych krajów;

Czwartek 23 marzec 2006

19. podkreśla, że stwarzanie odpowiednich warunków, by pary mogły posiadać upragnioną liczbę dzieci jest jednym z warunków istnienia i rozwoju społeczeństw, mając na względzie wyzwania zarówno społeczne, jak i ekonomiczne wynikające ze spadku liczby urodzeń oraz fakt, że należy podjąć działania w kierunku zapewnienia wsparcia dla macierzyństwa i ojcostwa;

20. uważa, że podejmowana przez wiele kobiet lub par decyzja o ograniczeniu liczby dzieci lub późniejszym założeniu rodziny może być nie ich własnym wyborem, lecz wyborem narzuconym przez konieczność pogodzenia pracy zawodowej z życiem prywatnym i rodzinnym; uważa, że umożliwienie rodzicom posiadania upragnionej liczby potomstwa w wybranym przez nich czasie leży nie tylko w interesie tychże rodziców, lecz również w interesie całego społeczeństwa, jeżeli wziąć pod uwagę malejący obecnie wskaźnik urodzeń w Europie; nawołuje w związku z tym Państwa Członkowskie do przyjęcia środków umożliwiających i wspierających tworzenie i funkcjonowanie wysokiej jakości żłobków/systemów opieki nad dziećmi, a także opieki nad osobami starszymi, osobami niepełnosprawnymi oraz innymi osobami zależnymi na dostępnych cenowo warunkach niezależnie od dochodów; podkreśla, że jest to rzeczą podstawową w kwestii zagwarantowania pełnego i równego uczestnictwa kobiet i mężczyzn w rynku pracy, umożliwienia kobietom dostosowania ich udziału w rynku pracy do ich rytmu życia oraz pomocy w pogodzeniu życia rodzinnego z zawodowym;

21. wzywa Państwa Członkowskie do propagowania środków podatkowych promujących wzrost liczby urodzeń i zwraca uwagę na konieczność zagwarantowania specjalnej ochrony i wsparcia kobietom, które urodziły dzieci, a w szczególności młodym samotnym matkom;

22. wzywa Państwa Członkowskie do analizy kosztów oraz korzyści płynących z nieodpłatnej, dobrowolnej i niestabilnej pracy, jakiej podejmują się młodzi ludzie, aby wejść na rynek pracy; wskazuje na możliwe związki pomiędzy tego rodzaju aktywnością oraz niskim poziomem dzietności wskutek ograniczonego dostępu do mieszkań oraz obniżonego poczucia stabilizacji; wzywa prywatne firmy do przeanalizowania prowadzonej przez nie polityki pod tym kątem;

23. jest zdania, że kwestie równouprawnienia oraz zwalczania dyskryminacji kobiet w miejscu pracy, zarówno na płaszczyźnie przyjmowania do pracy i powierzania obowiązków zawodowych, jak i na płaszczyźnie poziomu wynagrodzenia, mogą i powinny odgrywać kluczową rolę w zakresie tworzenia rodzin i ich wspierania, a jednocześnie w zakresie zwiększania liczby urodzeń w Europie;

24. wzywa Państwa Członkowskie do zwiększenia wysiłków w kierunku określenia i pokonania wszystkich przeszkód stojących na drodze do wspierania rodziny, w tym ograniczeń poza miejscem pracy, poprzez podjęcie następujących kroków:

- i) zezwalanie na bardziej elastyczne warunki pracy, uznawanie potrzeb pracowników tak, aby w lepszym stopniu mogli dostosować czas pracy do wymogów życia rodzinnego oraz wymogów związanych z możliwością dokonywania zakupów;
- ii) poprawa ograniczonego w chwili obecnej dostępu do rynku mieszkaniowego, na przykład poprzez propagowanie łatwiejszego dostępu do kredytów hipotecznych, aby więcej osób mogło pozwolić sobie na zakup nieruchomości i w ten sposób wcześniej zdobyć niezależność;
- iii) tworzenie przyjaźniejszej dla rodziny polityki podatkowej;
- iv) propagowanie rozszerzenia oferty w zakresie opieki nad dziećmi oraz osobami wymagającymi opieki oraz zwiększenia do niej dostępu;
- v) propagowanie dobrze funkcjonujących szkół lokalnych;
- vi) wzajemne dostosowanie czasu trwania godzin pracy i zajęć szkolnych z jednoczesnym propagowaniem elastycznego czasu pracy oraz zwalczanie kultury pracy w nadgodzinach;
- vii) nieustanne propagowanie równości w miejscu pracy;
- viii) wznowienie wysiłków w kierunku propagowania równości w domu, sprawiedliwszego podziału obowiązków domowych i rodzinnych oraz eliminowanie stereotypów za pomocą kampanii informacyjnych i pobudzania świadomości zbiorowej;

25. wzywa Państwa Członkowskie do zwiększenia dostępności odpowiednich mieszkań dla rodzin, osób samotnie wychowujących dzieci oraz osób starszych, przykładowo poprzez realizację projektów międzypokoleniowych w ramach rozwoju miast i wsi oraz planowania miejskiego i regionalnego;

26. wzywa do modernizacji oraz rozwoju krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, zwłaszcza w dziedzinie opieki nad dziećmi oraz osobami zależnymi uznając jednocześnie, że dziedzina ta należy do kompetencji Państw Członkowskich; zwraca uwagę, że zjawiska takie jak marginalizacja społeczna, izolacja

Czwartek 23 marzec 2006

oraz bieda zagrażają szczególnie osobom samotnie wychowującym dzieci oraz samotnym starszym kobietom, dlatego też rozważając podobną reformę należy skupić się na poprawie stopy życiowej oraz zaangażowania społecznego tej zwiększającej się grupy ludności;

27. wyraża pragnienie, aby Państwa Członkowskie podejmowały działania w kierunku ograniczenia biurokracji związanej ze środkami wspierania rodzin pod względem opieki nad dziećmi;

28. podkreśla, że pomimo osiągniętych przez Państwa Członkowskie postępów odnośnie wzrostu poziomu zatrudnienia kobiet, istnieją lub nasilają się inne formy dyskryminacji związanej z pracą kobiet; zwłaszcza w tym kontekście wzywa Państwa Członkowskie do należytego wprowadzania w życie dyrektywy Rady 75/117/EWG z dnia 10 lutego 1975 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa Państw Członkowskich pod względem stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet⁽¹⁾; podkreśla, że rozbieżności między wysokością płac mężczyzn i kobiet oraz utrzymujące się zatrudnianie kobiet na stanowiskach słabo wynagradzanych i nieodpowiadających ich kwalifikacjom ogranicza tak niezbędną niezależność ekonomiczną kobiet, co bezpośrednio wpływa na podejmowaną przez nich decyzję o posiadaniu dzieci; sugeruje, aby Państwa Członkowskie zachęcały do stymulowania aktywności zawodowej kobiet i ich dostępu do dobrej pracy oraz ich równego traktowania w zakresie wynagrodzeń;

29. wzywa Państwa Członkowskie, zgodnie z celami ustalonymi przez Radę Europejską w Barcelonie w 2002 r., w myśl których Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić do roku 2010 opiekę dla co najmniej 90 % dzieci w wieku od trzech lat do wieku obowiązkowego rozpoczęcia nauki w szkole oraz dla co najmniej 33 % dzieci poniżej trzeciego roku życia, do określenia podobnych zobowiązań w kwestii infrastruktury umożliwiającej opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi;

30. jest zdania, że zmiany demograficzne wymagać będą nowej i udoskonalonej infrastruktury oświatowej i socjalnej zarówno dla ludzi młodych, jak i osób w starszym wieku obejmującej większe możliwości uczenia się przez całe życie, opieki nad dziećmi i osobami starszymi oraz opieki pielęgniarskiej, zwraca uwagę na zapotrzebowanie na ulepszoną infrastrukturę socjalną nastawioną na promowanie vitalności starszych osób oraz ich aktywniejszą reintegrację z życiem społecznym;

31. podkreśla fakt, że w wielu Państwach Członkowskich istnieje duże zagrożenie, że obciążenie zobowiązaniami socjalnymi przekroczy dochody, co dowodzi, jak pilna jest potrzeba reform; podkreśla, że rzeczą podstawowej wagi jest rozważenie przez unijnych decydentów konsekwencji finansowych nowych oraz istniejących już przepisów socjalnych;

32. wzywa Państwa Członkowskie do propagowania poprawy jakości pracy i środowiska pracy, aby ułatwić wdrażanie ustawicznego szkolenia zawodowego tak, aby kobiety i mężczyźni mogli wypełniać zarówno obowiązki rodzinne, jak i spełniać wymogi rynku pracy;

33. wzywa Państwa Członkowskie do potraktowania kwestii równości płci oraz równowagi między pracą i życiem prywatnym jako priorytetów rządowych;

34. zwraca uwagę, że pokrycie rosnących kosztów bezpieczeństwa społecznego możliwe będzie przy dynamicznym wzroście gospodarczym; wskazuje, że jest to możliwe jedynie poprzez popieranie innowacji; zauważa, że takie metody fiskalne, jak podwyższenie podatków w celu finansowania bezpieczeństwa społecznego są mniej trwałe na dłuższą metę biorąc pod uwagę spadające podstawy opodatkowania oraz wyższy wskaźnik obciążenia demograficznego, a także pilną potrzebę stymulacji przedsiębiorczości w Europie; wskazuje w związku z tym na potrzebę holistycznego podejścia do reformy systemów zabezpieczenia społecznego;

35. jest przekonany o konieczności wyjścia poza koncepcję państwa opiekuńczego, gdzie główna odpowiedzialność za opiekę spoczywa na państwie oraz ewolucji w kierunku społeczeństwa opiekuńczego, w którym wszyscy jego uczestnicy uznają wzajemną odpowiedzialność wobec siebie oraz, że odpowiedzialność ta może oznaczać wspólną siłę;

36. stwierdza, że poprawa warunków sprzyjających pogodzeniu życia zawodowego z rodzinnym powinna stale stanowić priorytet działań rządów; uważa, że równowaga ta może ulec zachwianiu wskutek wzrastającego bezrobocia oraz zwiększającego się obciążenia pracą jednostki; wskazuje, że bardziej elastyczne godziny pracy kobiet i mężczyzn, będące wynikiem wolnego wyboru, a nie konsekwencją presji ekonomicznej, mogą skutecznie ułatwić im pogodzenie życia zawodowego z rodzinnym; konkluduje, że od rządów powinno się wymagać, aby umożliwiały obywatelom dokonywanie własnych wyborów, a nie dokonywały wyborów za nich;

⁽¹⁾ Dz.U. L 45 z 19.2.1975, str. 19.

Czwartek 23 marzec 2006

37. wzywa Komisję do skonsultowania się z obiema stronami w kwestii lepszego godzenia życia zawodowego i rodzinnego;

38. jest zdania, że należy aktywniej domagać się nadawaniu miejscom pracy bardziej prorodzinnego charakteru; sugeruje, aby Państwa Członkowskie stworzyły wytyczne dla przedsiębiorstw wyrażających chęć przyjęcia tego rodzaju środków uwzględniając szczególne wyzwania, przed którymi stają małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP);

39. wzywa Państwa Członkowskie do wdrożenia przepisów wprowadzających płatne urlopy macierzyńskie/ojcowskie po urodzeniu dziecka oraz do propagowania prawa skorzystania z urlopu rodzicielskiego w równym stopniu przez kobiety i mężczyzn; wobec tego wzywa Państwa Członkowskie do walki z przesądami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi wokół prawa do urlopu ojcowskiego; wzywa Komisję do zmiany dyrektywy Rady 96/34/WE z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie Porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców / UNICE/, Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych /CEEP/ oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych /ETUC/ ⁽¹⁾; jest zdania, że z urlopu rodzicielskiego powinni korzystać zarówno ojcowie, jak i matki, posiadając jednocześnie gwarancję zachowania pracy; opowiada się za zbiorem inicjatyw zachęcających partnerów do wspólnego korzystania z urlopu rodzicielskiego oraz za rekompensatą kosztów związanych z wychowaniem dzieci; wzywa Komisję do skonsultowania się z obiema stronami w sprawie możliwości wprowadzenia zmian do reform dotyczących urlopu rodzicielskiego z 1996 r., których celem byłoby wydłużenie minimalnego czasu trwania takiego urlopu z trzech do sześciu miesięcy;

40. przypomina państwom członkowskim trzecią zasadę Europejskiej karty małych przedsiębiorstw, która mówi, że małe przedsiębiorstwa mogą zostać zwolnione z pewnych zobowiązań prawnych; wzywa Państwa Członkowskie oraz Komisję do wprowadzenia tej zasady w czyn;

41. podkreśla dobitnie znaczenie dostępu do oświaty, możliwości rozwijania umiejętności, techniki oraz możliwości uczenia się przez całe życie, jak również propagowania kultury szkoleń mobilizującej osoby w każdym wieku, a zwłaszcza osoby stawiające pierwsze kroki na rynku pracy lub osoby powracające na ten rynek; podkreśla, że prawdziwym kwalifikacjom, takim jak wiedza techniczna lub znajomość języków obcych należy nadać wyższy priorytet w celu optymalizacji mobilności, przystosowalności, zdolności do podjęcia zatrudnienia oraz samorealizacji poszczególnych osób; podkreśla znaczenie zapobiegania wczesnemu opuszczaniu szkoły przez młodzież oraz potrzeby znalezienia alternatywnych sposobów oceny dostępu do dalszego szkolenia; podkreśla zwłaszcza konieczność szkolenia osób starszych w takich dziedzinach, jak informatyka, w celu usunięcia przeszkód dla ich aktywnego uczestnictwa w rynku pracy; w tym celu zachęca do opracowywania specjalnych metod kształcenia osób starszych;

42. wzywa zatem Państwa Członkowskie do zapewnienia zwłaszcza pracownikom w starszym wieku możliwości uczestniczenia w programach szkolenia zawodowego po to, aby zagwarantować ich aktywne uczestnictwo w rynku pracy do chwili wejścia przez nich w wiek emerytalny; wzywa w związku z tym Komisję do zatwierdzania programów operacyjnych dla Europejskiego Funduszu Socjalnego tylko w przypadkach, gdy zawierają one konkretne elementy odnoszące się do środków szkolenia starszych osób;

43. opowiada się za zawieraniem umów partnerskich pomiędzy rządami oraz partnerami społecznymi zgodnie z krajowymi obyczajami oraz praktyką zachęcania do zatrudniania starszych pracowników poprzez środki walki z dyskryminacją ze względu na wiek, bardziej elastyczny czas pracy oraz środki reintegracji starszych osób pozostających bez pracy;

44. uważa, że prywatne firmy europejskie, zwłaszcza w świetle konieczności ochrony najbardziej zagrożonych grup społecznych (łącznie z osobami starszymi, niepełnosprawnymi, a w szczególności młodymi rodzicami), konieczności poprawy bezpieczeństwa w miejscach pracy oraz promowania form organizacji pracy pozwalających zwiększyć jej dostępność, mają do odegrania ważną rolę w działaniach na rzecz wyrównywania szans mężczyzn i kobiet, szczególnie pod względem polityki rodzinnej oraz zwalczania dyskryminacji ze względu na wiek, płeć i sytuację rodzinną; dodaje, że firmy winny brać na siebie ciężar odpowiedzialności społecznej oraz stawiać czoła wyzwaniom związanym ze starzeniem się ludności za pomocą takich inicjatyw, jak promowanie elastycznych godzin pracy i pracy w niepełnym wymiarze godzin, zwłaszcza w odniesieniu do osób posiadających lub oczekujących dzieci, a także pracowników w starszym wieku;

45. zauważa, że unijne prawodawstwo dotyczące dyskryminacji ze względu na wiek było jak do tej pory nieskuteczne, nie spełniając wyznaczonych celów i nawołuje Państwa Członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz wdrażania istniejących aktów prawnych UE dotyczących zasady niedyskryminacji, w szczególności dyrektywy 2000/78/WE w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy;

46. udziela poparcia inicjatywie Komisji wydania dyrektywy ramowej wdrażającej art. 13 Traktatu WE;

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 19.6.1996, str. 4.

Czwartek 23 marzec 2006

47. konkluduje, że należy bardziej aktywnie domagać się zatrzymywania starszych pracowników w miejscach pracy z uwagi na potencjał tej grupy; jest zdania, że należy położyć nacisk na zachęcanie pracowników do pracowania przez większą liczbę lat i umożliwianie im tego, a także że należy uświadomić pracodawcom, iż leży to w interesie obu stron; jest zdania, że zdrowi ludzie w starszym wieku winni być dla społeczeństwa bogactwem, nie zaś zagrożeniem gospodarczym; jest zdania, że należy położyć większy nacisk na pozytywne wyniki europejskiego roku osób starszych (1993);
48. apeluje do przedsiębiorstw o oferowanie bardziej elastycznych rozwiązań dotyczących czasu pracy uwzględniających różne etapy życia oraz o oferowanie i rozwijanie możliwości zatrudnienia odpowiadających w szczególności potrzebom osób posiadających dzieci i osób starszych;
49. uważa, że Państwa Członkowskie powinny zachęcać przedsiębiorstwa do rozwijania koncepcji „telepracy w domu”, zgodnie z którą innowacyjne przedsiębiorstwa zatrudniają osoby decydujące się na pracę w domu w wybranych przez siebie godzinach, połączone przez Internet z siedzibą przedsiębiorstwa;
50. jest zdania, że partnerzy społeczni powinni zagwarantować istnienie rynku pracy o szerszych możliwościach, aby w ten sposób stworzyć bardziej elastyczne stanowiska pracy gwarantujące, że rynek ten stanie się miejscem, w którym będzie zapotrzebowanie dla wszystkich i miejsce dla każdego;
51. zwraca uwagę, że wobec mobilności dotyczącej już także pracowników europejskich, a także centralizacji rynków pracy, należy w chwili obecnej nie tylko poprawić wzajemne zrozumienie specyfiki różnych systemów zabezpieczenia społecznego, ale także zapewnić łagodne przechodzenie pomiędzy systemami funkcjonującymi w różnych krajach, co dotyczy zarówno ubezpieczeń państwowych, prywatnych, jak i innych form ubezpieczenia;
52. podkreśla znaczenie korzystania z wiedzy odchodzących na emeryturę pracowników, zwłaszcza w sektorze publicznym gdzie, przykładowo we Francji, 50 % pracowników sektora prywatnego osiągnie wiek emerytalny w przeciągu najbliższych dziesięciu lat; nawołuje Państwa Członkowskie, aby zachęcały zarówno sektor prywatny, jak i państwowy do podjęcia aktywnych środków zapobiegania utracie cennego doświadczenia i wiedzy, takich jak opieka nad osobami wchodzącymi na rynek pracy przez doświadczonych pracowników, emerytura rozłożona na części oraz wdrażanie programów uczenia się przez całe życie; wzywa Państwa Członkowskie do udzielenia MŚP specjalnej pomocy w tym względzie;
53. jest przekonany, że należy poświęcić szczególną uwagę najstarszej grupie wiekowej (tzn. osoby w wieku ponad 80 lat), w której 25 % osób nie jest samowystarczalnych i wzywa Komisję do przedłożenia propozycji, której celem będzie redukcja tego odsetka za pomocą środków zbiorowych i indywidualnych oraz rozwiązanie problemów udzielania pomocy przez państwo oraz usług zdrowotnych i społecznych w przypadku osób nie będących samowystarczalnymi;
54. uznaje jednak, że w przypadku zawodów wymagających dużego nakładu siły roboczej, takich jak kładzenie dachów, budownictwo oraz rolnictwo trudniej będzie wykorzystać zdolności produkcyjne osób starszych oraz zachęcić do ich wykonywania osoby młode; zachęca Państwa Członkowskie do wypracowania godnych naśladowania wzorców w zakresie tych zawodów w celu uniknięcia niedoborów kadrowych oraz zaniku związanych z nimi umiejętności;
55. uznaje potencjał domów opieki, które umożliwiają starszym osobom niezależne życie przez dłuższy czas, poprzez stworzenie wspólnot, w których mogą żyć wśród osób w tym samym wieku, pod opieką lekarską i przy zapewnieniu opieki domowej, w zależności od sytuacji;
56. zachęca Państwa Członkowskie oraz prywatne przedsiębiorstwa do rozdzielenia zależności „starszy wiek — wyższa” płaca uznając, że niektóre osoby w wieku przedemerytalnym potrzebując dochodu, nie wymagają jednocześnie wysokiego poziomu wynagrodzeń lub równie wysokiej liczby godzin pracy, co na wcześniejszych etapach kariery zawodowej; podkreśla znaczenie możliwości pracy na bardziej elastycznych warunkach, np. w niepełnym wymiarze godzin, w późniejszych latach zatrudnienia, które może być potencjalnym rozwiązaniem problemu;
57. zachęca Państwa Członkowskie do eliminowania wszystkich czynników działających demobilizująco na starsze osoby pod kątem kontynuowania przez nie pracy, szczególnie tych odnoszących się do podatków i emerytur, a także do zbadania możliwości wypłacania osobom pracującym w wieku emerytalnym części przysługującego im świadczenia emerytalnego, pomimo że osoby te nadal uzyskują dochody z pracy zawodowej;

Czwartek 23 marzec 2006

58. zwraca uwagę, że osoby starsze mogą odgrywać pozytywną rolę w kwestii opieki nad dziećmi i odwrotnie — starsze dzieci często opiekują się osobami zależnymi; domaga się, aby Państwa Członkowskie i pracodawcy bardziej dobitnie dowiedli, że uznają ten fakt;
59. zauważa, że w niektórych przypadkach, jak na przykład prawodawstwa przeciw dyskryminacji ze względu na wiek, prawo może w pewnych sytuacjach przynosić efekt przeciwny do zamierzonego w tym sensie, że może zniechęcić lub nawet powstrzymać firmy od zatrudniania osób w starszym wieku; zwraca się do Państw Członkowskich o bardziej szczegółowe zbadanie wpływu i zastosowania takiego prawa w celu dokonania oceny, czy wprowadzane środki przynoszą pożądane skutki; domaga się przestrzegania zarówno ducha, jak i litery prawodawstwa antydyskryminacyjnego;
60. podkreśla fakt, że starzenie się ludności UE może prowadzić do zwiększenia się odsetka osób niepełnosprawnych; zwraca uwagę na utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia w tej grupie ludności; wzywa rządy i przedsiębiorstwa do dawania dobrego przykładu i ułatwienia takim ludziom dostępu do życia zawodowego;
61. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że strategia lizbońska definiuje koncepcję aktywnego starzenia się w kategoriach płatnego zatrudnienia, podczas gdy koncepcja ta winna obejmować także działalność nieodpłatną w organizacjach cywilnych, politycznych i innych dobrowolnych organizacjach; uznaje fakt, że aktywne zaangażowanie w nieodpłatną pracę społeczną wymaga odpowiednich dochodów z innych źródeł, uznaje także fakt, że koncepcja aktywnego starzenia się jest ściśle powiązana z podnoszeniem wieku emerytalnego oraz uważa ją za jeden z możliwych sposobów reakcji na zmiany demograficzne;
62. uznaje fakt, że systemy emerytalne należą do zakresu kompetencji Państw Członkowskich; uważa jednak, że w kwestii świadczeń emerytalnych osoby zatrudnione w sektorze państwowym i prywatnym winny być traktowane równo bez faworyzowania żadnego z tych sektorów; jest zdania, że wobec wzrostu średniej długości życia oraz poprawy zdrowia publicznego konieczne jest podjęcie kroków w celu propagowania stopniowego i elastycznej przechodzenia na emeryturę; uznaje fakt, że skoro ludzie w dzisiejszych czasach żyją dłużej, są w stanie dłużej pracować i w związku z tym wzywa rządy do rozważenia inicjatyw finansowych zachęcających ludzi do tego;
63. uważa, że wszystkie Państwa Członkowskie mogą się od siebie nawzajem uczyć poprzez intensywniejszą wymianę godnych do naśladowania wzorców w zakresie reformy emerytalnej;
64. w świetle zachodzących zmian demograficznych podkreśla podstawowe znaczenie silnych i rentownych systemów zabezpieczenia społecznego, a w szczególności systemów emerytalnych gwarantujących stałe emerytury o odpowiedniej wysokości, jak również systemów zdrowotnych opierających się na zasadach solidarności, sprawiedliwości i uniwersalności tak, aby gwarantowały one wszystkim obywatelom właściwą i dobrej jakości opiekę zdrowotną w przypadku choroby lub potrzeby opieki; wzywa Państwa Członkowskie do podjęcia niezbędnych kroków w kierunku modernizacji systemów emerytalnych tak, aby zagwarantować ich finansową i społeczną rentowność oraz pozwolić im na poradzenie sobie ze skutkami starzenia się ludności;
65. jest zdania, że reformy krajowych systemów emerytalnych nie mogą jedynie skupiać się na zapewnianiu ich trwałości finansowej, ale także pomagać starszym osobom w zapewnianiu trwałości ich prywatnych finansów;
66. uznaje jednak, że emerytury państwowe z trudnością zaspokoją potrzeby finansowe emerytowanych osób; jest zdania, że Państwa Członkowskie powinny położyć większy nacisk oraz poświęcić więcej energii opracowywaniu odpowiednich dodatkowych systemów emerytalnych oraz zachęcaniu obywateli do prywatnych oszczędności;
67. jest zdania, że krajowe emerytury wypłacane przez państwo, bez względu na ich wysokość ustaloną przez Państwa Członkowskie, powinny być dostępne dla wszystkich i nie powinny podlegać różnicowaniu ze względu na wysokość dochodów;
68. przypomina, że zmiany demograficzne dotyczą właścicieli małych przedsiębiorstw w takim samym stopniu, jak zatrudnianych przez nich pracowników; wyraża zaniepokojenie faktem, że w nadchodzącym dziesięcioleciu jedna trzecia właścicieli małych przedsiębiorstw w Europie odejdzie na emeryturę, wobec czego zachęca wszystkich uczestników życia społecznego do promowania przedsiębiorczości nie tylko po to, aby czerpać z umiejętności i wiedzy tej grupy, ale i po to, aby zrównoważyć negatywny wpływ tego procesu na wzrost;

Czwartek 23 marzec 2006

69. uważa, że polityka imigracyjna mająca na celu propagowanie trwałej integracji imigrantów pod względem ekonomicznym, społecznym i prawnym ma podstawowe znaczenie w kwestii osiągnięcia równowagi pomiędzy prawami i obowiązkami osób migrujących i przyjmujących je społeczeństw, a także że konieczne jest efektywne i przejrzyste kierowanie mechanizmami przyjmowania obywateli krajów trzecich; warunkiem procesu integracyjnego jest równe traktowanie poprzez eliminację wszelkich form dyskryminacji imigrantów oraz ich dzieci, a także zbliżenie do siebie polityk zatrudnienia oraz spraw społecznych; należy wspierać tego rodzaju polityki, aby sprostać pewnym wyzwaniom demograficznym; uznaje jednak fakt, że imigracja sama w sobie nie rozwiąże wszystkich problemów wynikających ze zmian demograficznych, a także że przyczynia się ona do pojawiania się nowych wyzwań;

70. stwierdza, że regiony Europy Wschodniej borykają się z problemem gwałtownego odpływu młodych kobiet oraz że w związku z tym niezbędna jest odpowiedzialna polityka gospodarcza i polityka zatrudnienia, a także rozdział europejskich funduszy strukturalnych na podstawie istniejących postanowień w kwestii równouprawnienia płci oraz planowania wydatków z uwzględnieniem interesów kobiet;

71. uznaje fakt, że zarządzanie przepływem imigrantów należy do zakresu kompetencji Państw Członkowskich; jest zdania, że konieczne jest wzmoczenie wysiłków na polu kształcenia i zdobywania różnego rodzaju umiejętności zwłaszcza w przypadku imigrantów i społeczności etnicznych;

72. jest zdania, że odsetek przedstawicieli mniejszości etnicznych wśród osób starszych wymagających długotrwałej opieki ciągle rośnie w niektórych Państwach Członkowskich; jest ponadto zdania, że nie należy zakładać, że imigranci oraz ich potomstwo będą preferować powrót do kraju pochodzenia, zwłaszcza w starszym wieku lub do kraju w obrębie UE, gdzie wychowały się ich dzieci; dodaje też, że choć dostęp do dobrej opieki nad dziećmi oraz osobami starszymi jest ważny dla wszystkich grup etnicznych, a zwłaszcza dla wszystkich kobiet, kwestia ta dotyka różne grupy etniczne w różny sposób, o czym należy pamiętać w procesie planowania tego rodzaju usług; podkreśla, że kluczowe znaczenie ma także brak dyskryminacji oraz równe traktowanie w kwestii gwarantowania takich usług; zaleca zwrócenie na ten aspekt większej uwagi, zwłaszcza w kontekście porównywania stosowanych w tej dziedzinie rozwiązań;

73. stwierdza, że zbyt mało uwagi poświęcano dotychczas kwestii integracji imigrantów, co odzwierciedla częściowo niski poziom wyników ich kształcenia, a także nieustannej marginalizacji nowych współobywateli; w związku z tym wzywa Państwa Członkowskie do nasilenia wysiłków integracyjnych, zwłaszcza w stosunku do imigrantów zamieszkujących teren Unii Europejskiej już od dłuższego czasu;

74. podkreśla znaczenie roli odgrywanej przez kobiety imigrantki oraz wzywa Państwa Członkowskie do zagwarantowania im zasłużonego miejsca w swoich politykach integracyjnych oraz zapewnienia im pełni ich praw; podkreśla tendencję zatrudniania coraz większej liczby nielegalnych imigrantek jako pomocy domowej w celu opieki nad dziećmi lub osobami starszymi; zwraca uwagę, że grupa ta może być wyzyskiwana i wzywa Państwa Członkowskie do zajęcia się tą kwestią;

75. zwraca uwagę, że imigranci przybywający do Europy w wieku lat trzydziestu i czterdziestu mogą nie posiadać żadnego zabezpieczenia emerytalnego; wzywa Państwa Członkowskie do znalezienia sposobów rozwiązania tego problemu w celu uniknięcia wywierania jeszcze większego nacisku na systemy emerytalne;

76. przypomina Państwom Członkowskim, że zmiany demograficzne dotyczą także kraje słabiej rozwinięte, które również stoją wobec wyzwań wynikających z faktu starzenia się ludności, ubóstwa oraz nierównego podziału dochodów, a także problemu rosnącego bezrobocia wśród młodzieży; pragnie zachęcić rządy Państw Członkowskich oraz UE do wzięcia tego czynnika pod uwagę podczas opracowywania programów pomocy i współpracy;

77. zwraca uwagę, że praktyka stosowana w polityce imigracyjnej polegająca na priorytetowym traktowaniu wykwalifikowanych pracowników w celu wzmocnienia gospodarek narodowych UE dają także zupełnie odwrotne rezultaty w postaci osłabiania gospodarczego krajów, z których pochodzą tacy imigranci; jest zdania, że Państwa Członkowskie powinny uznać się odpowiedzialnymi za taki stan rzeczy;

78. apeluje do Państw Członkowskich o poprawę świadczenia usług użyteczności publicznej na obszarach wiejskich, która pozwoli osobom starszym na niezależne życie przez dłuższy czas, przyczyni się do obniżenia obciążenia systemów ochrony zdrowia i ubezpieczeń społecznych oraz zapobiegnie powstawaniu zjawiska przedwczesnej zależności;

Czwartek 23 marzec 2006

79. stwierdza, że w wyniku zmian demograficznych należy w Państwach Członkowskich zagwarantować usługi opieki oraz wzywa do wzmożonej wymiany pozytywnych doświadczeń w tej dziedzinie; domaga się ochrony usług opieki jako usług użyteczności publicznej i w związku z tym nawołuje Komisję do włączenia takiej opieki do zielonej księgi dotyczącej opieki socjalnej;
80. podkreśla znaczenie dzielenia się przez Państwa Członkowskie informacjami oraz godnymi naśladowania doświadczeniami na temat możliwości przygotowania systemów opieki zdrowotnej na zwiększone zapotrzebowanie na nią przez starzejącą się ludność;
81. zaleca Państwom Członkowskim wprowadzenie w życie polityki zapobiegania ryzyku wykluczenia, szczególnie, jeżeli chodzi o wykluczenie ze szkoły lub utratę mieszkania i przypomina, że ważne jest nadanie pierwszeństwa wszystkim działaniom mającym na celu zachowanie solidarności rodzinnej, zwłaszcza w dziedzinie ochrony praw dziecka, przy jednoczesnym poszanowaniu praw rodziców;
82. podkreśla znaczenie zapewniania rozrywki kulturalnej i rekreacji starszym pokoleniom w uznaniu możliwości, jakie oferuje „srebrna ekonomia”;
83. zaleca zwrócenie większej uwagi na potrzebę standaryzacji różnych założeń przyjętych przez poszczególne Państwa Członkowskie w zakresie przekazywania informacji Eurostatowi, aby umożliwić bardziej miarodajne porównanie najlepszych rozwiązań oraz korzystanie z nich;
84. wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do korzystania z przyszłego siódmego ramowego programu badań naukowych w odniesieniu do kwestii związanych z tendencjami demograficznymi, wsparciem dla rodziny i poprawą zdrowia;
85. wzywa Komisję do przeprowadzenia, w ramach przyszłego programu wspólnotowego PROGRESS, szczegółowych badań, analiz oraz ocen w zakresie zmian demograficznych oraz ich wpływu na społeczeństwo i odnośne dziedziny polityki;
86. stwierdza, że istniejące aktualnie instytucje UE są wystarczające, aby UE mogło dokonywać porównań wyników, doświadczeń i praktyk Państw Członkowskich pod względem rozwiązywania różnych problemów wynikających ze zmian demograficznych i nie istnieje zapotrzebowanie na tworzenie do tego celu żadnych dodatkowych struktur w ramach UE;
87. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom Państw Członkowskich.

P6_TA(2006)0116

Wspieranie upraw do celów niespożywczych**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wspierania upraw do celów niespożywczych
(2004/2259(INI))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając Zieloną Księgę Komisji z dnia 29 listopada 2000 r.: „Ku europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego” (COM(2000)0769),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 1997 r. zatytułowany: „Energia dla przyszłości: odnawialne źródła energii — Biała Księga dla celów strategii wspólnotowej oraz plan działania” (COM(1997)0599),
- uwzględniając dyrektywę 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 33. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 r.